

EUROOPAN ETELÄINEN OBSERVATORIO TÖIHIN ESOON

SISÄLLYS

ESO ESITTELY	4
TYÖ- JA OPISKELUMAHDOLLISUUDET ESOSSA.....	5
International Staff	5
ESO Fellowship Programme	5
ESO Studentship Programme	6
Paid Associates	7
Internships	7
Miten hakea?.....	8
ASUMINEN	9
Vuokraus.....	9
Asunnonkoko	10
Ostaminen	10
Kierrätys.....	10
Sähkö ja vesi.....	11
Puhelin ja Internet	11
TV ja Radio.....	11
Pankkitilin avaus.....	12
ESO Asunnot	12
PERHEEN KANSSA ESOON	12
Päivähoito.....	12
Koulunkäynti.....	12
European School Munich	13
Yliopistot	14
ESOSSA	14
Työaika	14

Ruokailut:.....	14
Yleistä:	14
Vuosilomat.....	15
Viralliset lomat:	15
Lyhyesti Garchingista ja Münchenistä	16
Garching	16
München	16
Liikkuminen	17
Oman auton tuominen Saksaan	17
Autoilu Saksassa.....	18
Parkkeeraaminen	19
Onnettomuustilanteessa	19
Terveys	20
Sairasloma.....	20
Vapaa-aika	20
YHTEYSTIETOJA.....	22
HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ	23

ESO ESITTELY

ESO eli Euroopan eteläinen observatorio toimii hallitusten välisenä tiede- ja teknologiajärjestönä Euroopassa. ESO on keskittynyt maan pinnalta käytettyjen tehokkaiden havaintolaitteistojen suunnitteluun ja rakentamiseen. Organisaation toiminnassa ovat mukana 13 valtiota, jotka ovat Itävalta, Belgia, Tšekin tasavalta, Tanska, Suomi, Ranska, Saksa, Italia, Hollanti, Portugali, Espanja, Ruotsi, Sveitsi ja Yhdistynyt Kuningaskunta.

ESON päätoimisto, joka toimii organisaation tieteellisenä, teknillisenä ja hallinnollisena keskuksena sijaitsee Etelä-Saksassa Garchingin kaupungissa lähellä Müncheniä. Tämän lisäksi ESolla on kolme havaintoaluetta Atacaman autiomaassa Chilessä. Chilen toiminta on keskitetty Santiago Vitacuraan. Tällä hetkellä toiminnassa olevat observatoriot ovat La Silla, Paranal ja Chajintor. Ne sijaitsevat n. 2500 ja 5000 km korkeudessa. Vuosittain organisaatio saa noin 2000 tutkimusehdotusta liittyen teleskooppien käyttöön. Näistä vuosittain päästään toteuttamaan enintään neljäsnes.

Vuodesta 1962 asti toiminut organisaatio työllistää noin 700 henkilöä. Tämän lisäksi ESossa vierailee vuosittain muita tutkijoita ja opiskelijoita. ESON toiminnalla onkin aktiivisesti tutkijoiden liikkuvuutta edistävä vaikutus. Lisäksi ESO on myös aktiivisesti yhteistyössä Eurooppalaisten korkean teknologian yritysten kanssa.

Jäsenmaiden yhteinen allokatio organisaation toimintaan on noin 135 miljoonaa euroa vuodessa. Maan päällisistä observatorioista ESO voidaan lukea maailman tuotteliaimmaksi. Yksinään vuonna 2009 julkaistiin 650 organisaatiossa kerättyyn dataan pohjautuvaa vertaisarvioitua artikkelia.

Tällä hetkellä ESossa suunnitellaan uuden European Extremely Large Optical/Infrared Telescopin (E-ELT) rakentamista. Tämä jättiläiskaukoputki tulee olemaan halkaisijaltaan 42- metriä. Se tulee olemaan maailman suurin näkyvän valon ja lähi-infrapuna-aallonpituuksien kaukoputki. Kaukoputki on päätetty sijoittaa Chileen lähelle Paranal:in VLT observatoriota Cerro Armazonesin vuorelle, joka kohoaa 3064 metrin korkeuteen. Rakennuspäätöstä odotetaan vuonna 2011.

TYÖ- JA OPISKELUMAHDOLLISUUDET ESOSSA

International Staff

Paikkoja voi olla auki sekä Saksaan että Chileen.

Ensimmäinen sopimus ESON kanssa solmitaan 3 vuodeksi. Tämän jälkeen sopimusta voi olla mahdollista jatkaa 3 vuoden jaksoissa 12 vuoteen asti. Koeaika on 6 kuukautta. Joissain tilanteissa sopimus voidaan muuttaa toistaiseksi voimassa olevaksi, mutta tähän ESO ei voi sitoutua työhönottotilanteessa.

Henkilökunnan palkka määräytyy kokemuksen ja koulutuksen mukaan. Palkka tarkistetaan/sopeutetaan noin kerran vuodessa. Peruspalkan lisäksi henkilökunnalle maksetaan erilaisia avustuksia kattamaan muun muassa perhekustannuksia ja muuttokustannuksia. Esimerkiksi ESO maksaa 75 % lasten koulunkäyntimaksuista (tietyin ehdoin ja tietyn maksukaton mukaan).

Kaikki työntekijät liittyvät ESON eläketurvajärjestelmään. Vuosittainen palkasta otettava osuus on noin 10.3 %. Lisäksi työntekijät liitetään sairausvakuutukseen, joka kattaa koko perheen. Maksu tarkistetaan vuosittain, mutta on tällä hetkellä 2,75 %.

Henkilökunta perheineen on oikeutettu (joka toinen vuosi) vapaaseen, jonka aikana ESO kustantaa matkan takaisin työntekijän kotimaahan (tietyin ehdoin).

Avoimet työpaikat löytyvät ESON "Recruitment Portalin" kautta. Hakemukset tulee myös jättää sen kautta. <https://jobs.eso.org/>

Lisätietoja saa: ESO, Human Resources, +49 89 320 06 217, vacancy@eso.org sekä <http://www.eso.org/public/employment/conditions.html>

ESO Fellowship Programme

Stipendiaatti paikkoja on avoinna vuosittain sekä Saksaan että Chileen. Saksassa työn kesto on normaalisti 3 vuotta ja Chilessä 4 vuotta. Saksassa 25 % ajasta tulee käyttää tuki- ja kehitystoimintaan (kuten: instrumentointi, operaatio, arkisto/virtuaali-observatorio, VLT, ALMA, ELT ym.). Chilessä taas kolmen ensimmäisen vuoden aikana stipendiaatit käyttävät ajastaan vuosittain 80 yötä observatoriossa ja 35 päivää Santiagon toimistolla.

Vuosittain (Chilessä neljännesvuosittain) tarkistettavan palkan lisäksi stipendiaateille maksetaan avustuksia kattamaan mm. muuttokustannuksia ja perhekustannuksia.

Esimerkiksi ESO maksaa 75 % lasten koulunkäyntimaksuista (tietyin ehdoin ja tietyn maksukaton mukaan).

Kaikkien stipendiaattien tulee omatoimisesti olla jäsenenä jossain eläketurvajärjestelmässä työskennellessään ESossa. Stipendiaatit kuitenkin liitetään ESON sairausvakuutukseen, joka kattaa koko perheen. Maksu tarkistetaan vuosittain, mutta on tällä hetkellä 2,75 %.

Henkilökunta perheineen on oikeutettu (joka toinen vuosi) vapaaseen, jonka aikana ESO kustantaa matkan takaisin työntekijän kotimaahan (tietyin ehdoin).

Hakuaika päättyy vuosittain 15.10. Työ alkaa normaalisti lokakuuhun mennessä sen vuoden aikana kun päätös on saapunut.

Hakemukset tulee jättää ESON "Recruitment Portalin" kautta: <https://jobs.eso.org/>

Lisätietoja saa: ESO, Human Resources, +49 89 320 06 217, vacancy@eso.org sekä <http://www.eso.org/public/employment/conditions.html>

ESO Studentship Programme

ESON Studentship Programme on tarkoitettu tohtoriopiskelijoille. Hakijoilla tulee olla jatko-opinto-oikeus jossain ESON jäsenmaassa sijaitsevassa yliopistossa. Normaalisti opiskelijat aloittavat opintonsa omassa yliopistossaan ja tämän jälkeen viettävät 1-2 vuotta opinnoistaan, joko Saksassa tai Chilessä. Koko tämän ajan heidän tulee olla virallisesti oman yliopistonsa ohjauksen alla. Chilessä opiskelijoilla on mahdollista suorittaa vapaaehtoisesti 40 päivää tai yötä La Silla Paranal observatoriolla.

Opiskelijat voivat tutustua potentiaalisiin ESO ohjaajiin sekä heidän tutkimuskohteisiin <http://www.eso.org/sci/activities/thesis-topics/>

Opiskelijan palkka on noin 1664€/kk ensimmäisen vuoden ajan. Toisena vuotena palkka nostetaan noin 1856€. Palkan lisäksi ESO maksaa opiskelijoille avustuksia perhe- ja matkakustannusten kattamiseksi.

Opiskelijat, joiden sopimus kestää yli 6 kuukautta liitetään ESON sairausvakuutuksen piiriin. Vakuutus kattaa myös opiskelijan perheen. Kuukausittainen veloitus on noin 4,07 % avustuksesta.

Mikäli opiskelijan sopimusta jatketaan toisella vuodella, ESO kustantaa yhden työmatkan kotiyliopistolle.

Hakuaika päättyy vuosittain 15.6. Myöhässä tulleet hakemukset voidaan myös hyväksyä, mikäli paikkoja on vielä täyttämättä. Päätökset julkaistaan heinäkuussa.

Lisätietoja saat: Christine Toffer, cstoffer@eso.org tai vacancy@eso.org tai <http://www.eso.org/sci/activities/FeSt-overview/ESOstudentship.html>

Paid Associates

Paikkoja voi olla auki sekä Saksaan, että Chileen.

Henkilökunnan palkka määräytyy kokemuksen ja koulutuksen mukaan. Palkka tarkistetaan/sopeutetaan noin kerran vuodessa. Peruspalkan lisäksi henkilökunnalle maksetaan erilaisia avustuksia kattamaan muun muassa perhekustannuksia ja muuttokustannuksia. Esimerkiksi ESO maksaa 75 % lasten koulunkäyntimaksuista (tietyin ehdoin).

Kaikkien Paid Associate statuksella työskentelevien tulee omatoimisesti hankkiutua jonkun eläkejärjestelmän piiriin. Kaikki Paid Associate statuksella työskentelevät kuitenkin liitetään ESON sairausvakuutukseen, joka kattaa koko perheen. Maksu tarkistetaan vuosittain, mutta on tällä hetkellä 2,75 %. Lisäksi maksetaan n. 1.32 % vakuutuksesta kuoleman tai työkyvyttömyyden varalta.

Paid Associate perheineen on oikeutettu (joka toinen vuosi) vapaaseen, jonka aikana ESO kustantaa matkan takaisin perheen kotimaahan (tietyin ehdoin).

Avoimet työpaikat löytyvät ESON "Recruitment Portalin" kautta. Hakemukset tulee myös jättää sen kautta. <https://jobs.eso.org/>

Lisätietoja saa: ESO, Human Resources, +49 89 320 06 217, vacancy@eso.org sekä <http://www.eso.org/public/employment/conditions.html>

Internships

Opiskelijoiden tai juuri valmistuneiden on mahdollista päästä tekemään työharjoittelua ESOon. Harjoittelun kestoksi määritellään aluksi 3-6 kuukautta. Työharjoittelijat työskentelevät ESOssa yleensä Unpaid Associate nimikkeellä. ESO maksaa avustusta, jolla voi kattaa elinkustannuksia. ESO hoitaa myös majoituksen sekä maksaa matkakulut harjoittelun alkaessa ja loppuessa.

Avoimna olevia paikkoja kannattaa seurata ESON ”Recruitment Portalin” kautta. Haku on avoimna jatkuvasti ja hakemukset käsitellään kerran kuukaudessa. Hakemukset tulee myös jättää portaalin kautta <https://jobs.eso.org/>

Lisätietoa saa: vacancy@eso.org.

Miten hakea?

Hakemukset jätetään normaalisti ESON Recruitment Portaalin kautta <https://jobs.eso.org/>. On hyvä huomioida, että kun hakemuksen täyttämisen aloittaa, sitä ei voi tallentaa eikä portaalin käyttöohjeita pääse enää lukemaan. Käyttöohjeisiin tulisi siis tutustua hyvin ennen hakemuksen täyttämistä.

Yhdellä kertaa voi hakea enintään 3 työpaikkaa. Sekä hakemus, että liitteet tulee olla englanniksi. Vaikka olisit hakenut ESOon aikaisemmin, liitteet on aina lisättävä jokaiseen hakemukseen. Vanhojen hakemusten tietoja ei liitetä uusiin. Hakemuksessa on 8 sivua. Sivujen välillä pääsee siirtymään eteen ja taakse, mutta tämä voi joissain tapauksissa johtaa tietojen häviämiseen.

Kun hakemusta alkaa täyttää, tulee seuraavat dokumentit olla sähköisessä muodossa käden ulottuvilla

- Valokuva itsestäsi
- Ansioluettelo (CV)
- Lista julkaisuistasi
  - Itse julkaisuja **EI** saa lähettää
- Tiivistelmä sivut kirjoittamistasi tieteellisistä tai teknisistä artikkeleista
- Suosituskirje (ei pakollinen)
- Suosittelevien yhteystiedot (nimi ja osoite)
- Lähettävän tiedoston suurin sallittu koko on 1 MB

Kun hakemus on jätetty (”Submit”), on se mahdollista tulostaa. Hakemuksen saapuminen vahvistetaan, mutta siihen voi mennä tovi. Jätettyjä hakemuksia **EI** enää voi muuttaa. Mikäli ESO tarvitsee hakijalta lisäinformaatiota se ottaa hakijaan yhteyttä sähköpostitse.

ASUMINEN

Asuntoilmoituksia voi löytää mm. lehdistä, Internetistä sekä välitysfirmojen kautta. Paikallisissa lehdissä (kuten Suddeutsche Zeitung (SZ) ja Kurz und Funding) asuntoilmoitukset julkistaan keskiviikkoisin ja torstaisin. Suddeutsche lehteen voi asuntoa etsivä jättää myös oman ilmoituksen.

Joskus ainoa vaihtoehto on käyttää apuna välitysfirmaa. Tällöin suositellaan, että käytetään vain lailliset oikeudet omaavaa yritystä, joka on jäsenenä Ring Deutsche Makler (RDM) järjestössä. Firmojen välityspalkkiot voivat vastata n. kahden kuukauden vuokraa veroineen. Asuntotietoja voi lehtien lisäksi saada myös esimerkiksi pankeista tai kaupungin asuntovälityksestä (Städtische Wohnungsvermittlung). Ilmoituksia voi katsella myös Internetistä esimerkiksi seuraavien sivujen kautta.

<http://www.sueddeutsche.de/>

<http://www.kurzfuendig.de/>

<http://www.planethome.de/de/index.jsp>

<http://www.immobilienscout24.de/>

Vuokraus

Suurin osa alueella vuokratuista asunnoista vuokrataan kalustamattomina. Saksalaiseen tyyliin sopivana tämä voi tarkoittaa sitä, että asunto on tosissaan täysin tyhjä. Ei kaappeja, ei jääkaappia, ei hellaa, ei verhotankoa...

On kuitenkin tavanomaista, että edellinen vuokralainen pyytää sinua ostamaan hänen asentamansa keittiön. On myös hyvä huomioida, että vuokralaisen tulee luovuttaa asunto takaisin samassa kunnossa kun sen sai. Tästä johtuen voi olla, että vuokralaisen tulee esimerkiksi omakustanteisesti maalata asunto lähtiessään ja pesettää mahdolliset kokolattiamatot. Nämä kaikki yksityiskohdat tulee ilmetä vuokrasopimuksesta.

Vuokrasopimukset tehdään yleensä toistaiseksi voimassa oleviksi, jolloin irtisanomisaika on 3 kuukautta. Tämä pätee sekä vuokralaiseen että vuokranantajaan. Takuuvuokra vastaa useimmiten 2-3 kuukauden vuokraa. Maksu laitetaan korkeakorkoiselle tilille. Korko tulee maksaa vuokralaiselle vuokrasopimuksen päätyttyä.

Vuokraamisesta, vuokrasopimuksista ja vuokralaisen oikeuksista Saksassa voi saada tietoa vuokralaisliitosta <http://www.mieterbund.de/> tai <http://www.mieterschutzverein-frankfurt.de/>

Riitatilanteissa apua voi saada Amt fur Wohnungswesen tai Moeterverein Müncheniltä (pieni vuosittainen jäsenmaksu, joka takaa osan palveluista maksuttomana). Lisäksi on mahdollista hankkia vakuutus, joka kattaa mahdolliset lakikulut johtuen riidoista vuokranantajan kanssa.

Vuokra koostuu itse vuokrasta (Kaltmiete) sekä muista maksuista (Nebenkosten), joita ovat esimerkiksi vesi, lämmitys, jätehuolto, vuokranantajan kiinteistövero yms. Joissain tapauksissa vuokralaiselta vaaditaan tuottamsvastuu vakuutusta. Näiden lisäksi voi tulla vielä muita maksuja joista kannattaa keskustella vuokranantajan kanssa etukäteen. Vuokranantajan tulee antaa erittely muista kustannuksista kerran vuodessa. Sen perusteella voi joutua maksamaan lisää tai saada rahaa takaisin.

Kotivakuutus on yleensä hankittava.

Asunnonkoko

Asuntojen koko voidaan Saksassa ilmaista monin eri tavoin:

- **Wohnfläche** tarkoittaa asuttavaa aluetta, joka kattaa asunnon ja 1/3 parvekkeesta tai katetusta terassista. Tähän mittaan ei sisälly mahdollinen varasto, kellari tai autotalli.
- **Nutzfläche** kattaa koko lattiapinta-alan paitsi autotallin.
- **Zimmer** tarkoittaa huonetta. Esimerkiksi keittiötä ja kylpyhuonetta (yms.) ei lasketa huoneeksi. ½ huone tarkoittaa alle 10 m² tilaa. Kaikki ”Zimmer” merkityt huoneet ovat yli 10 m².

Ostaminen

Münchenissä asuntojen hinnat ovat hyvin korkealla. Ostamisesta kiinnostuneiden kannattaa tutustua Bauzentrum Müncheniin (sijaitsee Theresienwiesenin kaupunginosassa) tai The Ring Deutscher Makleriin (www.rdm-bayern.de)

Kierrätys

On hyvä muistaa, että kierrättäminen on tärkeä asia Saksassa. Tietty jäte kerätään tietynä päivänä. Tästä aikataulusta saa tietoa omasta kunnasta tai naapureilta. Jos tietyn jätteen keräystä ei järjestetä, tulee se viedä omatoimisesti kierrätyskeskukseen.

Kierrätyskeskus voi vaatia sinua todistamaan, että asut alueella. Voit pyytää tässä apua ESON henkilöstöosastolta.

Roskikset on koodattu seuraavasti:

Sininen: Paperi

Musta: Kotitalousjäte

Ruskea tai vihreä: Biojäte

Sähkö ja vesi

Sovi vuokranantajan kanssa kumpi rekisteröi sinut sähkö- (tai kaasu) tai vesiyhtiön kanssa. Jos teet sen itse tulee sinun lukea mittarit ja lähettää yhtiöön kirje/faksi tai soittaa sinne ja ilmoittaa

- (Uusi) osoite
- Muuttopäivä
- Mittarilukema
- Edellisen vuokralaisen nimi

Puhelin ja Internet

Toisin kuin Suomessa Keski-Euroopassa lankapuhelinten käyttö on vielä hyvin yleistä. Puhelinlinjan saaminen voi kestää melko kauan. Jouduttaaksesi prosessia kannattaa keskustella edellisen vuokralaisen kanssa. Jos hän suostuu jättämään oman linjansa auki voit sitten vain ilmoittaa hakemuksessasi mistä päivästä lähtien, otat hänen sopimuksensa nimiisi. Jos edellinen vuokralainen ei tähän suostu täytä oma hakemus ja pyydä häntä lähettämään se oman irtisanomisensa mukana. Puhelinlinjan vetämisen hoitaa tarvittaessa Deutsche Telekom www.telekom.de

Palveluntarjoajien hinnastoja voit tarkastella saksaksi www.teletarif.de

TV ja Radio

Saksassa kuten Suomessakin tulee maksaa TV- ja radiolupamaksu. Maksun joutuu nykyään maksamaan myös, jos omistaa tietokoneen, jossa on Internet-yhteys. Rekisteröintipapereita saa pankeista ja www.gez.de, joka huolehtii rekisteröinneistä.

Satelliittiantennia haikailevat joutuvat todennäköisesti pyytämään erillisen luvan satelliitin pystyttämiseen.

Pankkitilin avaus

ESON työntekijöiden tulee avata Saksaan oma pankkitili (Girokonto), jonne palkka voidaan maksaa. Pankin voi valita vapaasti. Pankista ei automaattisesti aina anneta nostokorttia ja salasanaa vaan niitä kannattaa pyytää erikseen. Laskut maksetaan hyvin usein suoraveloituksena, mutta pankkisiirto on myös mahdollinen. Kun menet avaamaan tiliä, mukaan voi tarvita todistuksen työllisyydestään. Tämän voi saada ESON henkilöstöosastolta.

ESO Asunnot

ESOn organisaation vieraiden käyttöön tarkoitettuja täysin kalustettuja asuntoja (16 kpl) Garchingissa. Myös uusilla työntekijöillä on mahdollisuus vuokrata tällainen asunto väliaikaisratkaisuna etsiessään vakituista asuntoa. Vuokra-aika ei saa ylittää 3 kuukautta. Vuokrahinta vaihtelee 10–46€ /päivä välillä. Hintaan lisätään mahdolliset puhelinkulut ja koko summa vähennetään suoraan palkasta.

PERHEEN KANSSA ESOON

Saksassa on yleistä, että lapset ovat päiväkodissa ja koulussa vain aamupäivisin. Tämä voi tuki vaihdella ja esimerkiksi monet kansainväliset koulut ovat avoinna koko päivän. Koulujärjestelmä ja opetussuunnitelma vaihtelevat Saksan osavaltion mukaan

Päivähoito

Saksassa toimii erillinen päivähoito alle 3-vuotiaille ja yli 3-vuotiaille.

Alle 3-vuotiaat viettävät päivänsä Kinderkrippenissä (lasten seimi). Kaupungin ylläpitämissä seimissä on jonotuslista ja onkin suositeltavaa ilmoittaa lapsi jonoon 12 raskausviikolla. Yli 3-vuotiaat taas menevät Kindertgarteniin (lastentarha). Jonotuslistaa ei ole, mutta lapsi on ilmoitettava tarhaan ennen maaliskuun alkua sinä vuonna kun paikan haluaa ottaa vastaan syyskuussa.

ESOn oma lastentarha (Kinderkrippen ja Kindergarten) yhteistyössä viereisen Max Planc- instituutin kanssa. Lapsia otetaan hoitoon heidän ollessaan 6-kuukautta vanhoja. Lisää tietoa ja esimerkiksi vapaista paikoista voi tiedustella ESON henkilöstöosastolta.

Koulunkäynti

Lapset menevät kouluun 6/7 -vuotiaana ja oppivelvollisuus kestää tämän jälkeen 9-vuotta. Bavariassa ala-astetta käydään vuodet 1-4, jonka jälkeen koulusta annetaan suositus siitä mille jatko-asteelle oppilaan tulisi hakeutua. Vaihtoehtoja on kolme, joista yksi (lukio) mahdollistaa yliopisto-opinnot. Lisätietoa Baijerin osavaltion koulujärjestelmästä voi saada osavaltion opetus- ja kulttuuriministeriön tiedotteista

www.km.bayern.de/km/education/information. Tätä kautta saa myös tietoa alueella sijaitsevista kansainvälisistä kouluista. Kansainväliset koulut usein veloittavat lukukausimaksun. Osa tiedosta löytyy myös englanniksi.

Joitain kansainvälisiä kouluja Münchenissä:

- **European School Munich**
Tel. 089 6302290
Internet: www.eursc.org
- **Munich International School**
Tel. 08151366150
Internet: www.mis-munich.de
- **Bavarian International School**
Tel. 0813 39170
Internet: www.bis-school.com
- **French School Munich**
Tel. 089 7210070
Internet: www.lycee-jean-renoir.de

European School Munich

ESO on solminut koulun kanssa sopimuksen, joka asettaa ESON työntekijöiden lapset ”yksityisten” hakijoiden edelle. Tämä ei kuitenkaan takaa paikkaa koulussa, mutta antaa hyvät edellytykset.

Koululla on oma Kindergarten sekä 12 koululuokkaa (ala-asteesta lukioon). Lapsen tulee täyttää 4 vuotta 15.9. mennessä sinä vuona jolloin aloittaa Kindergartenissa. Koulunkäynnin lapset voivat aloittaa sinä vuonna kun he täyttävät vuoden loppuun mennessä 6 vuotta.

Koulupäivät alkavat aina 8.20, mutta päättyvät koululuokasta riippuen joskus n. klo 12 ja joskus n. klo 16. Neljän ensimmäisen kouluvuoden aikana Münchenin kaupunki järjestää kaupungissa asuville koulukyydityksen. Tämän jälkeen lasten on käytettävä

julkisia kulkuneuvoja. Viidennen kouluvuoden loppuun asti kaupungin alueella asuvien lasten julkiset kyydit ovat ilmaisia.

Yliopistot

München on Saksan suurin yliopistokaupunki. Vuosittain kaupungissa opiskelee noin 90 00 opiskelijaa. Suurin yliopisto opiskelijamäärältään on Ludwig-Maximilian University. Jonkin verran tietoa löytyy:

- http://www.muenchen.de/Stadtleben/Education_Employment/University/7812/index.html
- http://englisch.garching.de/campus_and_research_location/
- <http://www.uni-muenchen.de/index.html>

ESOSSA

Työaika

Työviikot ESossa ovat 40 tuntia pitkät. Työaika on normaalisti

- Ma-To: 8.00–12.00/13.00–17.15
- Pe: 8.00–12.00/13.00–16.00

Ruokailut:

Organisaatiolla ei ole omaa ruokalaa, mutta teetä ja kahvia on tarjolla. Viereisessä Max Planc instituutissa on oma ruokala, joka on arkisin auki n. 11.15–13.45. (pe 13.30). Kahvila on avoinna Ma-To klo 16.30 ja Pe klo 14.00 asti.

Yleistä:

- ESON työntekijöiden tai heidän perheiden ei tarvitse rekisteröityä ulkomaalaisiksi tai hankkia työlupia (ellei puoliso ole muualta kun EC maasta). Työntekijät saavat ESON kautta erityisen oleskeluluvan ulkoasiainministeriöltä. Tämä ei kuitenkaan koske avopareja.
- Työntekijöillä on lupa tuoda ja viedä tavaransa tullivapaasti aloittaessaan työnsä ja lopettaessaan sen. Voit kuitenkin joutua tekemään listan tuomistasi tavaroista. Joitakin poikkeuksia voi olla esimerkiksi ruuan tuomisessa.
- Tietyissä tapauksissa henkilöllä on oikeus tuoda uusi auto verovapaasti maahan. Arvonlisävero on kuitenkin maksettava. Omistajan tulee esittää lomake T2I (Umzugsbescheinigung).

- Kaikki työntekijät saavat omat elektroniset kulkukortit. Kortti toimitetaan työntekijälle ensimmäisten päivien aikana. Töiden alkaessa vastaanotosta tulee hankkia vierailijakortti ennen varsinaisen kortin saamista. Jos kortti hukkuu, on siitä ilmoitettava välittömästi ESOon.
- Jos joudut tekemään virallisia työmatkoja, voit saada käyttöösi organisaation oman auton. Auton käyttö henkilökohtaiseen toimintaan on kuitenkin kielletty. Kaikki viralliset työmatkajärjestelyt hoidetaan ESO:n tiloissa toimivan BCD Travel matkatoimiston kautta.
- ESOsta saatava palkka on verovapaata. Mahdollinen muu tulo verotetaan Saksan verotuksen mukaisesti

Vuosilomat

Lomaa ESOssa kertyy 2.5 päivää/kuukausi. Tämä ei koske Unpaid Associate statuksella työskenteleviä. Lomaa on otettava vuodessa vähintään 2 yhtäjaksoista viikkoa.

Joka toinen vuosi henkilökunnalla (Staff, Fellow, Paid Associate) on oikeus matkustaa kotimaahansa perheineen ESO:n kustantamana.

Viralliset lomat:

Saksassa on vuosittain 13 virallista vapaapäivää. Ne ovat:

- 1. ja 6. tammikuuta
- Pitkäperjantai ja pääsiäismaanantai
- Vappu
- Helluntaimaanantai
- Corpus Christ
- 15. elokuuta
- 3. lokakuuta
- 1. marraskuuta
- Joulupäivä ja tapaninpäivä.

Lyhyesti Garchingista ja Münchenistä

Garching

ESO sijaitsee Garchingin kaupungissa Etelä- Saksassa. Garchingin kaupungista matka ESOon kestää 5-15 minuuttia omalla kulkuneuvolla. Julkisilla kulkuneuvoilla matka kestää 25 minuuttia. Kaupungissa asuu reilu 15 000 ihmistä. Alueella on mm. oma teatteri/konserttitalo sekä kirjasto ja siellä toimii yli 70 erilaista seuraa ja yhdistystä. Kaupungin ylpeys on Garchingin (teko)järvi, joka mahdollistaa uimisen. Alueella on myös leikkikenttä, Beach-kenttä ja oma alueensa grillaamista varten.

ESO ei ole ainoa instituutti, joka keskittänyt toimintansa Garchingin kaupunkiin. Sinne on muodostunut tiedeinstituuttien keskittymä. Esimerkiksi Münchenin teknillisen korkeakoulun kaikki tieteelliset laitokset on keskitetty Garchingiin. Opiskelijoita laitoksilla on vuosittain noin 9 000. Kaupungin sivuilta saa tietoa esimerkiksi alueen ravintoloista, yöpymismahdollisuuksista sekä itse kaupungista sekä siellä toimivista instituuteista. Lisäksi kannatta vierailla/olla yhteydessä Garchingin kaupungintaloon.

http://englisch.garching.de/about_garching/ tai

Town hall of Garching near Munich:

Rathausplatz 3, 85748 Garching near Munich / Germany
phone: +49 / (0)89 - 3 20 89 - 0, fax: +49 / (0)89 – 3 20 89 - 298
email: Stadt@garching.bayern.de

München

München on Saksan kolmanneksi suurin kaupunki, jossa asuu noin 1.4 miljoonaa asukasta. Se on hyvin kansainvälistä aluetta. Aukkaista n.18 % on ulkomaalaisia. Kaupunki tarjoaa tekemistä moneen makuun. Siellä on muun muassa 58 teatteria, 45 museota ja 82 elokuvateatteria, kauppojen, ravintoloiden, kahviloiden, puistojen ja vuoden ympäri auki olevan ulkoilmamarkkinan lisäksi.

ESOn toimistolta Münchenin keskustaan on matkaa noin 19 km. Euroopan parhaaksi lentokentäksi vuonna 2010 valitulle Münchenin lentokentälle matkaa taas on vajaat 24 kilometriä. Matkustusmahdollisuudet ovat siis erinomaiset ja jopa 4 lentoyhtiötä (muun muassa Finnair ja Blue1) lentävät suoraan Münchenistä Helsinkiin. Lentomatka kestää vain 2.5 tuntia. Suurin osa ESON työntekijöistä välttää asumista Münchenin länsi- tai eteläpuolella työmatkaan kuluvan ajan takia.

Liikkuminen

Münchenissä on hyvin toimiva julkinen liikenne, joka kattaa niin bussit, junan, metron kuin ratikat. Lisätietoa kuten julkisen liikenteen aikataulut löytyvät www.mvv-muenchen.de. Sivuja voi lukea myös englanniksi. Lippuja ostetaan lippuautomaateista joita löytyy asemilta, busseista ja metroista. Matkustajien tulee muistaa leimauttaa lippunsa ennen matkan aloittamista.

- Junalla on mahdollista matkustaa muihin Saksan ja jopa muun Euroopan suuriin kaupunkeihin. Juna-aikataulut löydät: www.db.de ja www.autozug.de. Sivut ovat vain saksaksi.
- Tarvittaessa kaupungista on mahdollista myös saada taksikyyti. Taksit tunnustat vaaleankeltaisesta väristä. Vapaan taksin tunnustaa katolla palavasta valosta. Taksin numero on 089 216 10.
- On hyvä huomioida, että ajettaessa joissain osissa Müncheniä autossa tulee olla Umwelt Plankette eli ympäristötarra, joka maksaa n. 5 €. Tarroja voi hankkia esimerkiksi katsastuksen yhteydessä. Tarran puuttuminen voi johtaa sakkoihin.
- Kävellessä liikkuvien tulisi muistaa, että punaisia päin kävely on laitonta ja poliisi puuttuu siihen helposti.
- Pyörällä julkisissa liikkuvien on hyvä muistaa, että pyörälle on ostettava oma lippu ja sitä ei saa viedä S- tai U-Bahniin ruuhka-aikana (6-9/16–18). Pyörässä tulee olla valo edessä ja takana, torvi tai kello sekä 2 heijastinta (edessä ja takana).

Oman auton tuominen Saksaan

Alla on suuntaa antava kuvaus auton tuomisesta mukana Saksaan.

Tuodessasi auton mukana Saksaan tulee se rekisteröidä. Tämä tapahtuu Kraftfahrzeugzulassungstelle- toimistoissa. Listan toimistoista löydät <http://www.das-kfz-portal.de/kfz-zulassungsstellen/> Ennen kuin voit rekisteröidä auton tulee se katsastaa Saksassa. Muista siis varata aika katsastuskonttoriin

Tarvitset seuraavat dokumentit mukaasi auton rekisteröimiseksi.

- Saksalaiselta vakuutusyhtiöltä tarvitaan Doppelkarte
- Todistus työsuhteesta (pyydettyä ESON HR-osastolta)
- Todiste siitä, että tarvittavat korjaustyöt on tehty

- Vaatimuksenmukaisuus todistus tai voimassa oleva TüV/DEKRA (katsastustodistus takaa auton olevan ajokunnossa)
  - o Ota testiin mukaan rekisteröintipaperit ja tarvittava maksu.
- ASU todistus (pakokaasu)

Kun autolla on voimassa oleva TüV/DEKRA tai vaatimuksenmukaisuustodistus ja se on rekisteröity, on mahdollista saada saksalaiset kilvet. EU:n alueelta tuotua autoa ei tarvitse tullata.

Mennessäsi rekisteröimään autoa rekisteröinti toimistoon tulee sinulla olla mukana

- ESO:n punainen Sonderausweis
- Saksalaisen vakuutusyhtiön Doppelkarte
- Alkuperäiset autopaperit
- Ulkomaalaiset kilvet
- Vaatimuksenmukaisuustodistus tai TüV/DEKRA ja ASU todistukset
- Eurooppalainen yhteneväisyystodistus (saadaan ostohetkellä)

Tuodessasi Saksaan uuden auton sitä ei tarvitse tullata mikäli sinulla on mukana tuo T2L-lomake, jonka voit saada esimerkiksi auton myyjältä. Arvonlisävero on kuitenkin maksettava Saksan rajalla tai Zollamt Münchenissä.

Autoilu Saksassa

Saksassa autoillessa tulisi muistaa mm. seuraavat asiat:

- Lain mukaan autoilijalla tulee olla ajokortti, rekisteri- ja omistusote sekä vakuutusdokumentit autolla ajettaessa mukana. Onnettomuustilanteiden varalta autossa tulisi pitää onnettomuuden rekisteröintilomaketta, jonka saa esimerkiksi vakuutusyhtiöltä.
- Saksassa maksetaan ajoneuvoveroa aina vuodeksi eteenpäin. Tämä hoidetaan omalla verotoimistolla. Maksu määräytyy auton tyyppin, moottorin tilavuuden, päästöjen sekä sen mukaan käykö auto bensalla vai dieselillä.
- Autossa tulee aina olla ensiapulaukku, heijastinliivi, peitto sekä varoituskolmio.
- Ajaessa ei saa käyttää kuulokkeita.
- Kännykän kanssa tulee käyttää handsfree- laitetta. Tämä pätee myös polkupyöriin.

- Turvavöitä tulee käyttää ja on ajajan vastuulla varmistaa, että matkustajat noudattavat tätä sääntöä.
- Lasten matkustaessa, alle kolmevuotiaat eivät saa istua etupenkillä. Alle 12-vuotiaat tai alle 1.5 metriä pitkät lapset eivät saa istua etupenkillä ilman lasten istuinta.
- Autobahnalle pysähtyminen (jopa siksi, että bensa loppuu) on laitonta. Jos auto hajoaa, tulee se siirtää niin kauaksi pientareelle kuin mahdollista ja kutsua hinausauto. Varoituskolmio tulee asettaa 200 m päähän autosta.
- On olemassa Internet-sivu, josta moottoriteiden (mm.) ruuhkatilannetta voi seurata: <http://www.autobahn-online.de/>
- Päihtyneenä ajaminen on laitonta. Juopumuksen rajana pidetään yleensä 0,008. Jos olet kolarissa, tuo raja alennetaan 0,003. Alle kaksi vuotta ajaneilla raja on 0. Saksassa suhtaudutaan hyvin vakavasti rattijuopumukseen.
  - Jos kolari on aiheutunut juopumuksesta, autoilijan vakuutus ei ole voimassa. Tämä pätee myös huumeisiin.
- EU-ajokortin omaava henkilö voi ajaa Saksassa, mikäli hänellä on ollut kortti yli 2 vuotta ennen maahan muuttoa.
- Lisää Saksan autoilusta ja sen säännöistä löydät: <http://germany.angloinfo.com/#1>

Parkkeeraaminen

On syytä seurata mihin parkkeeraa, jotta välttyy sakoilta. Esimerkiksi Saksassa osa kaduista on vain alueen asukkaiden käytössä (Anwohnerparken or Anliegerfrei).

Jos asut tällaisella alueella, tulee sinun hakea todistus alueella asumisesta omalta kunnantalolta.

Parkscheibe tarkoittaa parkkikiekkoa, jota myös hyvin yleisesti vaaditaan käytettäväksi.

Kattavan paketin Saksan autoilusta ja käytetyistä liikennemerkeistä löydät seuraavalta sivulta: <http://www.gettingaroundgermany.info/regeln.shtml>

Onnettomuustilanteessa

Pienen kolarin takia poliisia ei tule kutsua paikalle ellei toinen osapuoli pakene paikalta tai syynä on holtiton ajo tai rattijuopumus. Poliisi tulee pyytää paikalle, jos ei olla yhtä,

mieltä siitä kuka kolarin aiheutti. Poliisin numero on 110 ja ambulanssin 112. Jos vakuutusyhtiöihin tarvitsee ottaa yhteyttä, voi soittaa seuraaviin numeroihin. Hätäpuhelimia on moottoritieellä n. 1,5-3 km välein.

- Saksan vakuutusyhtiöiden ilmainen linja (Notruf der Autoversicherer)
Tel: 0800 NOTRUF D (käytä kännykän kirjainnäppäimiä)
Tel: 0800 668 3663
- Vakuutuksenantajien keskitetty linja (Zentralruf der Autoversicherer)
Tel: 0180 250 26
- ADAC – Jos auto jää tielle apua saa tästä numerosta 0180 222 2222
- Maksullista lakiapua puhelimitse: 0900-1 875 000-10
<http://explore.live.com/windows-live-skydrive>

Terveys

Suomesta poiketen Saksassa on tapana valita oma perhelääkäri. Tämä kannattaa tehdä mahdollisimman pian maahanmuuton jälkeen. Suositus on, että valinnan tekee ennen kuin tarvitsee lääkäriä ensimmäisen kerran. Mikäli et osaa Saksaa kannattaa tiedustella kollegoilta sekä ESON HR- toimistolta mistä asuinalueeltasi löytyy englantia puhuvia lääkäreitä. Lääkärien vastaanotot ovat yleensä auki arkisin 8-12 ja iltapäivisin 15–18. Yleistä on kuitenkin, että vastaanotot suljetaan keskiviikko ja perjantai iltapäiviksi. Lääkäriellä käytäessä on aina muistettava ottaa mukaan oma vakuutuskortti.

Myös hammaslääkäri kannattaa etsiä hyvissä ajoin ennen tarpeen ilmenemistä.

ESOn työntekijät liitetään automaattisesti Vanbreda Internationalin sairausvakuutuksen piiriin. Korvausmäärä on yleensä 80 % tai 100 % sairauskuluista. Kaikki maksut on ensin maksettava itse, jonka jälkeen korvausta haetaan vakuutusyhtiöltä.

Sairasloma

Mikäli sairausloma kestää yli 3 peräkkäistä kalenteripäivää, tulee töihin toimittaa lääkärintodistus josta ilmenee arvioitu sairausloman kesto.

Vapaa-aika

München on hyvin aktiivinen kaupunki, joka tarjoaa varmasti jotain kaikille. Kaupungissa on yli 2000 hehtaaria puistoja ja satoja lasten leikkipaikkoja. Kulttuurierientojen lisäksi ympäröivä luonto mahdollistaa monenlaiset harrastukset kuten kalastuksen, purjehduksen, hiihtämisen, patikoimisen vuorilla ja paljon muuta. Kannattaa aktiivisesti kysellä paikallisilta ja uusilta kollegoilta alueen harrastusmahdollisuuksista.

Hyvä tapa aloittaa tutustuminen uuteen ympäristöön on vieraila Münchenin turistitoimistossa (Fremdenverkehrsamt). Sieltä saat tietoa alueella asumisesta, nähtävyyksistä, museoista ja aktiviteeteistä. Toimiston Internet-sivut löytyvät: www.muenchen-tourist.de

Muutama asia joka kannattaa huomioida:

- Saksalaiseen tapaan kaupungissa on (keväästä syksyyn auki olevia) useampia olutpuutarhoja.
- Saksassa ohjelmia ja elokuvia dubataan. Elokvateattereista kuitenkin kaksi näyttää myös elokuvia alkuperäiskielellä. Nämä ovat:
  - Cinema: www.cinema-muenchen.com, Nymphenburger Strasse 31, München
  - Mathäser: www.mathaeser.de, Bayerstrasse 5, München
  - Kaikkien elokuvateatterien aikataulut löydät: <http://www.artechock.de/film/muenchen/index.htm>
- Tämä sivu antaa sinulle tietoa siitä mitä alueella tapahtuu: www.munichfound.de
- Kannattaa myös pitää silmällä seuraavaa Internet-sivua, joka on tarkoitettu (Saksassa) Münchenissä asuville ekspatriaateille: www.toytowngermany.com/munich

Alueella järjestetään myös paljon festivaaleja ja juhlitaan paikallisia juhlia, jotka kannattaa pitää mielessä:

- **Tammi/Helmikuu:** Fasching
  - <http://www.toytowngermany.com/wiki/Fasching>
- **Maaliskuu:** Starkbierzeit
  - http://www.muenchen.de/Rathaus/tourist_office/veranst/148471/Starkbierzeit.html
- **Toukokuu:** Maibock:
  - <http://www.germanbeerinstitute.com/Maibock.html>
- **Kesä/Heinäkuu:** Tollwood
  - <http://www.tollwood.de/english/>
- **Heinä/Elokuu:** Festspielsommer: Ooppera festivaali
- **Syys/lokakuu:** Oktoberfest:
http://www.muenchen.de/Rathaus/tourist_office/oktobfest/127399/oktoberfest_Fragen.html
- **Joulukuu:** Erilaisia joulumarkkinoita ympäri aluetta.

YHTEYSTIETOJA

Soittaessasi numeroihin Saksan ulkopuolelta, muista lisätä numeron eteen maan suuntanumero +49 ja jättää puhelinnumeron ensimmäinen nolla pois.

Saksan suuntanumero	+49	
Hätänumero	112	
Taksi (München)	089 216 10	
ESO yhteystiedot		http://www.eso.org/public/about-eso/contacts/
ESO Human Resources/ Recruitment	+49 89 320 06 217,	vacancy@eso.org
Poliisi	110	
Ambulanssi ja palokunta	112	
Ilmainen saksalaisten vakuuttajien hätänumero.	0800 NOTRUF D (käytä kännykän kirjainnäppäimiä) Tel: 0800 668 3663	
Autovakuuttajien keskitetty "kuuma linja"	0180 250 26	
Numerotiedustelu	011833 (Saksa) 011834 (ulkomaat)	
Emergency Medical Service	089 551 771	
Myrkytystietokeskus	089 192 40	
Hammas (hätänumero)	089 723 3093	
Suomen kunniapääkonsulaatti	08991072257	http://www.finnland.de/public/default.aspx?nodeid=39265&contentlan=1&culture=fi-FI
Garchingin kaupunki	089-32089-0	http://englisch.garching.de/ Stadt@garching.bayern.de

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

Työpaikat ESOssa

- <https://jobs.eso.org/>

Garchingin kaupungin sivut

- <http://www.garching.de/>

Münchenin kaupungin sivut

- www.munich.de

Tietoa Münchenistä

- <http://www.munich-and-beyond.com/>

Münchenin turisti toimisto

- www.muenchen-tourist.de

Mitä Münchenissä tapahtuu ja mitä siellä on nähtävää

- www.munichfound.de

Ekspatriaatit Saksassa/Münchenissä

- www.toytowngermany.com/munich

Tietoa Saksassa asumisesta (englanninkielinen sivu ekspatriaateille)

- <http://germany.angloinfo.com/>